

ปาฐกถาพิเศษ

“แนวทางพระราชดำริสู่การบริหารจัดการภาครัฐ”

โดย พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ

ในการสัมมนาทางวิชาการเรื่องการบริหารจัดการภาครัฐตามแนวทางพระราชดำริเพื่อประเทศไทยในอนาคต

ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

วันพุธ ที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙

...เรียนอธิการบดี และผู้มีเกียรติทุกท่าน ผมขอขอบคุณที่ระลึกถึงกัน และชวนผมมาพูดกับนักศึกษาของมหาวิทยาลัยในวันนี้ นักศึกษาของมหาวิทยาลัยนี้ไม่ว่าจะระดับปริญญาตรี โท หรือเอก ถือว่าเป็นปัญญาชน เป็นกำลังสำคัญของชาติ และมีบทบาทสำคัญในการกำหนดอนาคตของบ้านเมืองของเรา เป็นพลังประชาธิปไตยที่ชาติกำลังเฝ้ามองด้วยความหวัง ผมหวังว่านักศึกษาทั้งหลายจะสำนึกถึงถึงความสำคัญของตนเอง และจะไม่ทำให้คนที่เขาเฝ้ามองผิดหวัง

หัวข้อปาฐกถาที่อธิบดีกรุณากำหนดให้ เป็นหัวข้อที่มีความสำคัญและลึกซึ้งมาก พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่พระราชทานให้แก่พสกนิกรของพระองค์ นับตั้งแต่เสวยราชย์จนจะครบ ๖๐ ปี ในวันที่ ๙ มิถุนายนนี้ มีเป็นจำนวนมาก พวกเราทั้งหลายคณะบุคคลต่างๆ ไม่ว่าจะป็นองค์กรอิสระ สมาชิกรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ข้าราชการ นักธุรกิจสาขาต่างๆ บัณฑิตทั้งหลายที่จบจากสถาบันต่างๆ ก็ได้ฟังได้ยินมาโดยต่อเนื่อง

มีคนเป็นจำนวนมากที่รับใส่เกล้าใส่กระหม่อมไปปฏิบัติ มีคนจำนวนมากที่เข้าใจชัดเจน มีจำนวนน้อยที่เข้าใจไม่ชัดเจน และบางคนก็ไม่เข้าใจเลย แต่ถ้าพวกเราทั้งหลายจะพิจารณาให้ลึกซึ้งถี่ถ้วนแล้วจะเห็นได้ชัดว่าพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เหล่านั้น ล้วนทรงคุณค่ามหาศาล มีประโยชน์อย่างยิ่ง และมีลักษณะสำคัญยิ่งประการหนึ่ง

ลักษณะสำคัญยิ่งประการนั้นก็คือ ทรงยึดหลักการที่สอดคล้องกันมาโดยตลอด หลักการที่ผมพูดถึงก็คือ ทรงย้ำเตือนให้ผู้รับผิดชอบในการบริหารชาติบ้านเมืองทุกระดับ นำไปตรึกตรอง พิจารณา และปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน เพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศ และเพื่อความมั่นคงของชาติ

แนวพระราชดำริที่ผมเชิดมาเล่าให้พวกเราทั้งหลายฟังในวันนี้ ผมได้พยายามรวบรวมเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับการบริหาร ได้พยายามรวบรวมให้ครบถ้วนมากที่สุด แต่อย่างไรก็ย่อมาขาดไปบ้าง ผมมีความภูมิใจจริงๆ ที่ท่านทั้งหลายสนใจในการนำเอาพระราชดำริมาพูดกัน เพราะว่าพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นสิ่งบริสุทธิ์ สะอาด และศักดิ์สิทธิ์ ผู้ได้รับไปปฏิบัติย่อมเป็นมงคลแก่ชีวิต เป็นเกราะป้องกันความเสื่อมเสีย

ขอเรียนว่า การปฏิบัติตามแนวพระราชดำริที่พระราชทานลงมาทั้งหมด ยากมาก ผู้ใดสามารถปฏิบัติได้ครบถ้วน ต้องได้รับการยกย่องสรรเสริญ เพราะผู้ที่ปฏิบัติได้ครบถ้วนจะต้องเป็นคนที่มีสะอาด มีความเพียรเพียบด้วยคุณธรรมจริยธรรมสมบูรณ์ แต่พวกเราไม่ต้องท้อถอย เพราะแม้แต่จะยากลำบากสักเพียงใด พวกเราก็สามารถปฏิบัติได้

ผมตั้งใจที่ขณะนี้พวกเราคนไทยทุกระดับพูดกันถึงเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมกันมาก ซึ่งพวกเราไม่ค่อยพูดถึงกันมานานักในสมัยก่อนๆ นี้ ความเก่ง ความฉลาด เป็นเรื่องที่ดี แต่ความเก่ง ความฉลาดที่ไม่มีคุณธรรม ไม่มีจริยธรรม ไม่น่าจะดี

พวกเราทั้งหลายที่อยู่ ณ ที่นี้ ล้วนเป็นนักการศึกษา เป็นนักศึกษา พวกเราทั้งหลายรู้ดีอยู่แก่ใจว่า การศึกษานี้คือการสอนวิธีทำให้คนเป็นคนดี สอนให้เป็นคนที่มีจิตเกิดมาต้องตอบแทนบุญคุณแผ่นดิน การศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระบบ นอกกระบบ นอกตำรา หรือจากประสบการณ์ชีวิต ย่อมเป็นประโยชน์ทั้งนั้น การนำแนวพระราชดำริมาศึกษาก็เช่นเดียวกัน ผู้ปฏิบัติตามย่อมต้องเป็นคนดี เป็นคนมีประโยชน์ เป็นคนที่ชาติต้องการ

การเชิญแนวพระราชดำริมาเล่าสู่ให้พวกเราฟังในวันนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐนั้นย่อมกระทบต่อการบริหารของภาครัฐระดับต่างๆ บ้าง ถ้าเป็นเช่นนั้น ผมขอยืนยันว่า ผมมิได้มีเจตนาจะตำหนิใคร ไม่มีเจตนาจะตำหนิองค์กร องค์กรใด ถ้ามีใคร คณะใด ฟังแล้วไม่ชอบใจก็ต้องขอร้อง

แนวพระราชดำริ เท่าที่ผมเรียนให้ทราบแล้วรวบรวมมามากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เพื่อจะนำมาใช้กับหัวข้อที่ท่านอธิการบดีกำหนดให้มาพูดในวันนี้ คือเกี่ยวกับการบริหารจัดการภาครัฐนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชดำรัสต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้ที่ผมรวบรวมได้ มีอยู่ ๑๔ ประการ

ข้อที่ ๑. มีพระราชดำริว่า การบริหารจะต้องเป็นการบริหารเพื่อความมั่นคงของชาติ เพื่อความเจริญของประเทศ และเพื่อความผาสุกของประชาชน การบริหารจะต้องไม่นำเอาประโยชน์ส่วนตัว ประโยชน์ของญาติพี่น้อง ประโยชน์ของบริวารเข้ามาเกี่ยวข้อง

พวกเราทั้งหลายคงจะจำพระปฐมบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ว่า ทรงมีรับสั่งว่า “เราจะปกครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” เป็นพระราชปณิธานที่ทรงดำรงไว้ได้อย่างมั่นคง ผมเข้าใจว่า ธรรมที่ทรงรับสั่งนั้น ย่อมหมายถึงทั้งธรรม คือ คุณความดี และความยุติธรรม

ข้อ ๒. ท่านรับสั่งว่า จะต้องบริหารด้วยความสามัคคี ทรงเน้นและทรงเห็นว่า ความสามัคคีปรองดอง จะนำไปสู่ความร่วมมือและความเข้มแข็ง ทำให้งานบรรลุผลสำเร็จ

ผมมีความเห็น ผมขอเน้นว่า ผมมีความเห็นว่า ผู้บริหารทุกระดับจะต้องรู้จักรักษาความสามัคคีในหน่วยงาน ในชาติของเรา ผู้บริหารจะต้องรู้จักกำหนดนโยบาย ซึ่งสมัยนี้เรียกกันว่า “ยุทธศาสตร์” ผู้บริหารจะต้องรู้จักกำหนด มาตรการเพื่อให้บรรลุนโยบายหรือยุทธศาสตร์นั้นๆ จะต้องเข้าใจว่า ความคิดเห็นที่แตกต่างไม่ใช่ความขัดแย้ง ไม่ใช่ความขัดขืน ผู้บริหารที่ดีต้องยอมรับฟังความเห็นของผู้อื่น ให้โอกาสผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีส่วนร่วม เพราะพวกเราทุกคนหรือส่วนใหญ่ของพวกเรา ต่างก็มีความปรารถนาดีต่อหน่วยงานและต่อชาติบ้านเมืองด้วยกัน

ข้อ ๓. จะต้องบริหารด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ท่านรับสั่งว่า ต้องซื่อสัตย์สุจริต ทั้งในความคิด การพูด และการกระทำ ยังทรงเน้นในเรื่องนี้อยู่เสมอๆ

ผมขอให้ความเห็นเป็นส่วนตัว เป็นการขยายความว่า ผู้บริหารนอกจากจะต้องซื่อสัตย์สุจริตแล้ว จำต้องดูแลคนรอบข้างตัวเราให้ซื่อสัตย์สุจริตด้วย ยิ่งไปกว่านั้น ผู้บริหารจำต้องเพิ่มเติมคำว่า “เสียสละ” และ “จงรักภักดี” เข้าไปด้วย

ในบ้านเมืองของเราปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในการบริหารภาครัฐ ถ้าจะมาพูดกันก็พูดได้ยาวมาก พูดได้นานมาก พูดกันได้เหมือนเรื่องสนุกสนาน แต่เรื่องที่เราไม่ค่อยจะพูดถึงกันบ่อยนัก ก็คือเราไม่ค่อยพูดว่า การทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นการบั่นทอนประสิทธิภาพในการบริหาร และลดความเชื่อถือของประชาชนที่มีต่อผู้บริหารและหน่วยงานของรัฐ

ข้อ ๔. จะต้องเป็นการบริหารที่ถูกต้อง คือถูกต้องตามกฎหมาย ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ มีความเที่ยงธรรม เที่ยงตรง มีประสิทธิภาพ และให้ประสิทธิผลสูง

ความเห็นส่วนตัวของผม ผมเห็นว่า ผู้บริหารต้องมีมาตรฐานเดียว เสมอหน้ากัน ทั่วถึงกัน ต้องไม่มีหลายมาตรฐาน หรือไม่มีมาตรฐานเลย หรือใช้มาตรฐานตามอารมณ์ มาตรฐานตามกิเลส พระเจ้าอยู่หัวทรงย้ำเตือนอยู่เสมอว่า ความสุจริตและความถูกต้องเป็นของคู่กัน

ข้อ ๕. จะต้องเป็นการบริหารที่มีเอกภาพ มีการประสานงาน มีการประสานประโยชน์ระหว่างหน่วยงาน

พระราชดำรินี้ชัดเจน และเข้าใจง่าย แต่โดยข้อเท็จจริง หน่วยงานภาครัฐค่อนข้างละเอียดจนกลายเป็นอุปสรรคที่ไม่มีในตำรา บางทีก็กลายเป็นการแข่งขันหรือกลายเป็นการแก่งแย่งกันเองระหว่างหน่วยงานต่างๆ

ข้อ ๖. จะต้องบริหารด้วยความเพียร อย่างต่อเนื่อง ดุจเช่นพระมหากษัตริย์ ผู้บริหารต้องไม่กลัวลำบาก ไม่กลัวเหน็ดเหนื่อย ดำรงความมุ่งหมายอย่างกล้าหาญ กล้าเผชิญอุปสรรค และอดทนต่อความยากลำบาก

ผมมองเห็นว่า ผู้บริหารต้องมีความเพียรพยายาม โดยไม่คำนึงว่าตนจะได้รับประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ อย่างไร มุ่งแต่ความสำเร็จของการบริหาร และผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

ข้อ ๗. ผู้บริหารจะต้องไม่หวาดกลัวต่ออิทธิพลใดๆ และต้องอยู่คนละฝ่ายกับความไม่ถูกต้อง

ผมเห็นว่า ผู้บริหารต้องหนักแน่น สงบนิ่ง และสง่างาม ในบ้านเมืองของเรา ผู้บริหารมักจะเผชิญกับการเรียกร้องและความกดดันของกลุ่มอิทธิพล หรือผลประโยชน์ที่ไม่เป็นธรรม หรือเพื่อให้สอดคล้องกับผลประโยชน์และความต้องการของกลุ่ม กรณีเช่นนี้ ผู้บริหารจะต้องเลือกเอาเองว่าจะยืนหยัด หนักแน่น รับผิดชอบต่อประชาชน หรือ จะรับใช้กลุ่มอิทธิพล

ข้อ ๘. ผู้บริหารจะต้องศึกษาหาความรู้อย่างจริงจัง อย่างลึกซึ้ง อย่างกว้างขวาง ทั้งทางลึกและทางกว้าง พระเจ้าอยู่หัวทรงย้ำเตือนให้ทุกคนตื่นตัว สนใจการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาวิชาการอยู่ตลอดเวลา

ผมมีความเห็นว่า ผู้บริหารต้องเปิดใจกว้าง มีความบริสุทธิ์ ซื่อตรงต่อวิชาชีพ วิชาการ ที่กล่าวเช่นนั้นมิได้ หมายความว่าให้ผู้บริหารยึดติดกับตำรา ยึดติดกับทฤษฎี แต่ผู้บริหารจะต้องประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะต้องเป็นมืออาชีพ รู้จริง ทำได้จริง และแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ รู้จักหน้าที่ชัดเจน รู้จักใช้คน รู้จักวางคนให้เหมาะสมกับงานโดยไม่ลำเอียง

พวกเราทั้งหลายคงจะทราบอยู่แก่ใจว่า ผู้บริหารของเราเรียนจบจากต่างประเทศมาเป็นจำนวนมาก แต่ละประเทศสอนไม่เหมือนกัน เรื่องนี้ในบางอาชีพ เช่น นักเศรษฐศาสตร์ ผู้บริหารต่างเรียนกันมาคนละตำรา คนละระบบ ทำให้เกิดความเห็นขัดแย้งกัน กรณีเช่นนี้ ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องปรึกษาหารือกัน หาแนวทางที่หน่วยงานจะได้รับประโยชน์สูงสุด เหมาะสม และมีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นประโยชน์กับประเทศเรามากที่สุด

ข้อ ๙. ผู้บริหารจะต้องมีความสำนึกในความรับผิดชอบ และเห็นความสำคัญของงาน ความรับผิดชอบหมายถึงรวมถึงความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุตามผลที่กำหนด

ผมขอแสดงความเห็นส่วนตัวว่า ถ้าผู้บริหารไม่ตั้งใจจริง แสดงว่าไม่ต้องการรับผิดชอบในทางกลับกัน เมื่อผู้บริหารเห็นความสำคัญของงาน ก็ย่อมนำไปสู่ความรับผิดชอบ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงรับสั่งว่าการเห็นความสำคัญของงาน ความสำนึกในความรับผิดชอบ และความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นสิ่งที่ต้องทำพร้อมและควบคู่กันไป

ข้อ ๑๐. ผู้บริหารจะต้องรู้จักใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและฉลาด มีความถูกต้องเหมาะสม ทรงยำเตือนให้ทุกคน ทุกระดับ ทุกสาขาอาชีพ เข้าใจชัดเจนถึงความสำคัญยิ่งของทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม

การที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานทฤษฎีใหม่ที่เราได้ยืมชินหว่า “เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นการชี้แนวทางดำเนินชีวิตใหม่ที่ให้เราสามารถพออยู่พอกิน ทำให้เกิดความสมดุลในการดำรงชีวิต อย่างประหยัดและฉลาด

เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงนี้ มีหลายภาคส่วนที่ไม่เข้าใจชัดเจน ผมขอแนะนำว่า พวกเราจะต้องศึกษาทำความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงให้ถ่องแท้ แน่นนอน และจริงจัง จะได้นำไปสอน ไปใช้ ไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ และจะเชื่อโดยไม่มีข้อสงสัยว่า ทฤษฎีใหม่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน มีความหมาย และสามารถนำไปใช้ ไปปรับใช้ได้ทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปัจเจกชน จนถึงระดับชาติ นำไปใช้ได้ทุกสาขา ทุกเรื่อง ไม่เฉพาะเรื่องเศรษฐกิจ แต่สามารถนำไปใช้กับเรื่องการศึกษา เรื่องวัฒนธรรม และเรื่องอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพทุกเรื่อง

ข้อ ๑๑. ผู้บริหารต้องมีสติ มีปัญญา สามารถพิจารณาปัญหาต่างๆ ได้กว้างไกล รอบคอบ ทุกแง่ทุกมุม

ผมเห็นว่าผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ มีความทันสมัย ทันเหตุการณ์ทั่วโลก ส่วนตัวผมโดยเฉพาะในสาขาอาชีพของตน ยิ่งเป็นผู้บริหารระดับสูงมาก สูงแค่ไหนก็ตาม จำเป็นต้องรอบรู้ ต้องตามทันเหตุการณ์ ต้องสามารถแยกแยะความเปลี่ยนแปลงที่ดีและไม่ดีออกจากกันได้โดยชัดเจน

ข้อ ๑๒. ผู้บริหารจะต้องแน่วแน่ที่จะแก้ไขในสิ่งผิด

อันนี้ทุกคนคงได้ยืมผมเชิญมาจากเพลงพระราชนิพนธ์ ผมเห็นว่าผู้บริหารต้องกล้าที่จะรับผิดชอบ ในสิ่งที่ผิด และมีความแน่วแน่ที่จะแก้ไข การบริหารย่อมผิดพลาดได้ แม้จะรอบคอบและระมัดระวังแล้ว เพราะฉะนั้นการแก้ไขสิ่งที่ผิดจึงไม่ใช่เรื่องที่น่าละอาย การทำชั่วต่างหากที่น่าละอาย

ข้อ ๑๓. ผู้บริหารจะต้องบริหารแบบปิดทองหลังองค์พระปฏิมา

ข้อนี้ก็มาจากเพลงพระราชนิพนธ์เช่นเดียวกัน ผมเดาว่า ทรงหมายถึงการไม่โอ้อวด มุ่งแต่ผลงาน ไม่หวังคำชมเชย ภูมิใจจากความสำเร็จ

ข้อ ๑๔. ผู้บริหารทุกระดับที่มีผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

ข้อนี้ผมยืนยันกับพวกเราได้เพราะผมถือปฏิบัติมาโดยตลอดชีวิต และได้ผลน่าชื่นใจมาก

ผู้มีเกียรติครับ โปรดสังเกตให้ดีว่าพระราชดำริที่ผมเชิญมาเล่าให้ฟังนี้ เป็นของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แต่ส่วนใดที่เป็นความเห็นของผม ผมจะบอกไว้ชัดเจนเพราะฉะนั้นโปรดอย่าได้นำไปปะปนกัน การพูดของผมก็ควรจบลงแค่นี้ เพราะได้นำเชิญพระราชดำริมาบอกกับพวกเราแล้ว แต่เห็นว่าวันนี้ผมได้มาพูดกับนักศึกษา นักศึกษาของสถาบันที่มีความเกี่ยวข้อง ก็ขอต่อไปอีกนิดหน่อย คือ เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ศกนี้เอง อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุณาเชิญผมไปพูดเรื่องสร้างอนาคตของประเทศด้วยการศึกษา จากฐานรากปรัชญาพอเพียง

ในวันนั้นที่ มศว. ผู้ฟังก็คือผู้แทนผู้บริหารมหาวิทยาลัย ๕๐ แห่ง พวกท่านทั้งหลายคงทราบดี มหาวิทยาลัย ๕๐ แห่งนี้ได้รับมอบหมายภารกิจสำคัญจากกระทรวงศึกษาธิการ ให้ไปสรรหาหรือว่าจะเรียกคำอย่างอื่นก็ได้ให้ไปพิจารณาหลักสูตร ๕ ปี สำหรับผลิตครูให้แก่ชาติบ้านเมืองของเรา ๕๐ มหาวิทยาลัย สวนดุสิตก็คงเป็น ๑ ใน ๕๐ นั้น

มีเรื่องสำคัญประการหนึ่ง มีภารกิจสำคัญประการหนึ่งที่ ๕๐ มหาวิทยาลัยนั้นจะต้องตอบคำถาม หรือว่าจะต้องสร้างขึ้นมาให้ได้ คือ การผลิตครูต้นแบบผมได้ยินและผมก็ไม่เข้าใจว่าครูต้นแบบคืออย่างไร ก็ได้ขอความรู้จากบรรดาท่านทั้งหลายที่พบกัน ว่าครูต้นแบบนั้นมีบรรทัดฐานอย่างไร ตั้งแต่ก่อนนี้ เราไม่มีครูต้นแบบหรืออย่างไร ถ้าไม่มีครูต้นแบบแล้วจะเรียกครูแต่ก่อนโน้นว่าอย่างไร จนปานนี้ผมก็ยังไม่ได้รับคำตอบ ว่าครูต้นแบบที่จะผลิตกันนั้นหน้าตาอย่างไร

ที่ผมนำเรื่องนี้มาเล่าให้ฟังก็เพราะว่า ผมสนใจเรื่องครูมานานหลายปีมาแล้วครับ ผมได้เคยคุยกับผู้ใหญ่ของกระทรวงศึกษาธิการ สมัยโครงสร้างเดิม ไม่ใช่สมัยโครงสร้างเดี๋ยวนี้นั้นคุณหญิงเกษมายังเป็นอธิบดีกรมสามัญศึกษา ดร. ประพัฒน์พงษ์ ยังเป็นอธิการบดีกรมวิชาการ คุยกันในเรื่องครู ผมก็เรียนท่านผู้ใหญ่ของกระทรวงศึกษาธิการที่นั่งคุยด้วยกัน ว่าครูตามความรู้สึกนึกคิดของผมมี ๒ ประเภท คือ ครูอาชีพ

ประเภทที่ ๑ ผมเรียกว่าครูอาชีพผม หมายถึงว่า ครูที่มีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครู มีความรักการเป็นครู อยู่ในสายเลือด รักและห่วงใยศิษย์ประดุจลูกหลานทุกลมหายใจ รักสถาบัน เสียสละเวลาส่วนตัวให้แก่ศิษย์ ให้แก่สถาบันด้วยความเต็มใจ เข้าใจ และภูมิใจ ครูอาชีพจะมีความเป็นมืออาชีพอยู่ในตัวของครูอาชีพ คือ รอบรู้จริง รู้ครบถ้วน ในสาขาวิชาที่รับผิดชอบ และใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

ส่วนครูอีกประเภทหนึ่ง ผมใช้ว่า อาชีพครู คือ ครูที่รับราชการเพื่อรับเงินเดือนอย่างเดียว สอนไปตามหน้าที่ ไม่สนใจเด็ก ไม่สนใจผลสัมฤทธิ์ นอกเวลาราชการก็ทำไปอย่างอื่น หรือแม้แต่ในเวลา ราชการก็ทำไปอย่างอื่น บางทีก็ไปทำในสิ่งที่ไม่ดี แล้วส่วนใหญ่ก็จะเป็นไม่มีความเป็นมืออาชีพ

ที่ผมนำมาเล่าให้ฟังนี้เป็นของแถม ถ้าเห็นว่าไม่มีประโยชน์เสียเวลา ผมก็ขอโทษ

ก่อนจะจบนะครับ ท่านอธิการครับ ผู้มีเกียรติทั้งหลายครับ มีเรื่องหนึ่งที่ไม่เกี่ยวกับการพูดในวันนี้ ของผมแต่ว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจ ก็อยากมาเล่าให้ฟัง เพราะว่าผมมั่นใจว่าเรื่องนี้ไม่ค่อยมีใครได้ยินมาก่อน ดร. สุเมธ ตันติเวชกุล ที่เดี๋ยวนี้อยู่มูลนิธิชัยพัฒนาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระกระแสรับสั่งให้คุณสุเมธไปจดลิขสิทธ์กัณฑ์ชัยพัฒนา ในพระนามในแบบขอลิขสิทธ์ มีอยู่ช่องหนึ่ง ต้องกรอกอาชีพของผู้ขอ ดร.สุเมธ ก็ไม่สามารถจะกรอกได้ เพราะไม่ทราบว่าจะเขียนอย่างไร เมื่อกลับไปจึงไปกราบบังคมทูลฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระกระแสว่า อาชีพของพระองค์ท่าน คือ ทำราชการ

ผมคิดว่าคงไม่ค่อยมีใครได้ยินมาก่อน ก็มาเล่าให้ฟังเป็นความรู้ เพื่อจะได้อะไรก็ตามแล้วแต่ครับ

อธิการบดีครับ ผมขออนุญาตยุติการบรรยายแต่เพียงแค่นี้ ผมหวังว่าการบรรยายของผมจะเป็นประโยชน์ต่อผู้มีเกียรติทั้งหลายบ้าง ขอขอบคุณอธิการบดีอีกครั้งหนึ่ง ขอขอบคุณมากครับ
